

hvad man i Udvalget har tænkt sig ved den under Nr. 2 omtalte „Oversflødighed“ af Band, naar det er ligeoverfor Mølleværker. Dersom man derved paa enhver Tid af Aaret forstaaer det Band, der til den givne Tid ikke behøves til at drive Mølleværket, saa vil man paa ethvert Sted, hvor der er nogenlunde tilstrækkeligt Band, til en vis given Aarstid have Oversflødighed; uagtet Bandet ikke gaaer ud over den Bandbeholdning, som fra tidligere Tid har været anseet for at høre Møllen til; men naar ikke denne Oversflødighed var tilstede paa den Tid, saa vilde der komme et føleligt Affavn og maaskee fuldkommen Utilstrækkelighed til en anden Aarstid, og saa kan man egentlig ikke sige, at der til nogen Tid er Oversflødighed. Dersom man derimod ved Oversflødighed af Band forstaaer hvad der gaar ud over Indholdet af denne, fra tidligere Tid antagne og anerkjendte Bandbeholdning, ja, saa er der jo ingen Tvivl om, at denne Bestemmelse under Nr. 2 kan tages, men saa maa den vistnok redigeres noget anderledes, saa maa det vel hedde, at ved enhver saadan Bandbeholdning skal der sættes Mærker, i Genhold til de Oplysninger, som kunne tilvejebringes om, hvor stor Bandbeholdning der i de rigelige Bandaar har været tilstede og tilladt, altsaa derved berettiget. Der findes ved en stor Mængde Bandbeholdninger, og ved næsten alle de betydelige Flodemaal, fastsat i tidligere Tid, at naar Bandet er stækket til det Mærke, da skal det gives frit Udlob; dersom Udvalget nu mener, at disse Flodemaalsmærker skulle holdes fast, og at den Berettigelse, som her gives, kun angaaer det Band, som i alt Fald skal skaffes af Veien, saa er det vistnok utvivlsomt, at det er fuldkommen rigtigt, men vil man gaae videre, vil man undersøge, hvor stor Bandkraft et saadant Mølleværk behøver, og maaskee endog sige: Dersom en Mølleer satte et bedre og hensigtsmæssigere Bandhjul op, saa kunde han drive sit Mølleværk med det halve Band, og derfor kan man tage Bånd fra ham, saa troer jeg, det er fuldkommen uberettiget, thi det er Mølleerens Ret at anlægge et større Værk til det bedre Hjul. Jeg troer saaledes, at Punktet under Nr. 2 ikke godt kan fastholdes, men maa forandres noget, hvis Bestemmelserne deri ikke

skulle give Anledning til Misforstaaelse og Misbrug. Jeg er ganske enig med det ærede Udvalg i Tanken, men jeg frygter for, at Affattelsen ikke er rigtig. Man kunde gaae meget videre, man kunde gaae til den Bestemmelse, som jeg vilde ansee for overmaade hensigtsmæssig, at sige, at til enhver Tid paa Aaret skulde, naar Mølleren lader løbe Goldvand, de Omboende være berettigede til at bruge Bandet, thi det er Synd, at det skal spildes. Mølleren kan komme til at lade løbe Goldvand som Forpligtelse, hvis der ligger Mølleværker længere nede ved den samme Strøm, men saa er det ikke egentlig Goldvand, thi saa løber det for at skulle benyttes, men naar han lader løbe Goldvand, som endelig undslipper i Strømmen, hvor det ikke mere skal benyttes, saa er det rimeligt, at Beboerne erholde Ret til at benytte det. Man kan ogsaa gaae til en anden Bestemmelse og sige, at der i Genhold til de engang fastsatte Flodemaalsmærker skal være en Goldvandsdæmning paa ethvert Sted, saaledes at Bandet, saasnart det har naaet dette Flodemaal, strømmer over af sig selv; og naar det stæer, skulle de Omboende have Ret til at bruge Bandet. — Men saaledes som Bestemmelsen her er fastsat, kan det, som sagt, see ud, som om man ved en Landvassenscommission kunde gaae hen og gjøre Undersøgelser og sige: Det Mølleværk, brugt paa en hensigtsmæssig Maade, behøver ikke mere end saa og saa meget Band i Basinet; er der mere Band tilstede, kan det bruges af de Omboende, og det troer jeg vilde være urigtigt.

Bregendahl: Jeg skal ikke srides med den sidste ærede Taler om, hvorvidt Udtryksmaaden kunde være mere correct, men jeg vil kun sige, at det ikke har været Udvalgets Hensigt at lægge anden Betydning i dette Punkt, end at det Band, som de Omboende skulle have Ret til at bruge, er det, som gaaer ud over hvad det allerede bestaaende Flodemaal viser, at Mølleereren er berettiget til at bruge, og man har troet, at der i de Udtryk, som vare brugte „en større Oversflødighed af Band, end der udtræves til den Berettigedes fulde Retshjælp“, laa, at denne Retshjælp skulle re-